

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra

Giltig från: 2024-10-21

Innehållsansvar: Annika Dotevall, (anndo2), Överläkare

Giltig till: 2026-10-18

Granskad av: Georgios Kontogeorgos, (geoko2), Överläkare

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Synacthen-test 250 µg

Förändringar sedan föregående version

Denna version ersätter tidigare rutin, version 8: Snabbt Synacthentest 2024-10-06. ACTH-analys i samband med Synacthentest utgår. ACTH analyseras senare Om Synacthentestet visar onormalt värde.

Syfte

Snabbt Synacthentest görs vid utredningen av misstänkt binjurebarksvikt.

Ansvar

Respektive linjechef ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund/indikation

Synacthen är syntetiskt framställt ACTH. Biverkningar är sällsynta men allergiska reaktioner kan förekomma.

Vid Synacthen-test injiceras syntetiskt ACTH för att stimulera binjurebarken till ökad kortisolproduktion. Ett p-kortisolvärde som når över 450 nmol/l efter 30 eller 60 minuter talar emot binjurebarksvikt. Referensvärdet är metodberoende.

Förberedelser

När vårdenhetschefen får en remiss eller journalkopia, där indikationen för testet och vilken eventuell övrig provtagning som ska göras tydligt framgår, kallas patienten till avdelning 355 för undersökning.

Patienten kommer till avdelningen senast kl. 10.00 dagen för planerad belastning och kan sedan oftast åka hem under eftermiddagen, om inget annat anges i remissen. En kort inskrivningsanteckning görs av avdelningsläkaren och aktuella läkemedel inklusive Synacthen skall skrivas in i läkemedelsmodulen Melior.

- Patienten kan ta sina vanliga morgonmediciner
- Läkare ska finnas på avdelningen under testet.
- Inj. Adrenalin 1 mg/ml samt inj. Solu-Cortef 100 mg ska finnas snabbt tillgängligt på avdelningen pga. sällsynt risk för allergisk reaktion.
- Gör i ordning lab.etiketter.
- Patienten får äta och dricka som vanligt och behöver inte vara sängliggande under testet.

Remiss/Etiketter

På remissraden i Lab.list anges att snabbt Synacthentest genomförs, dos (0,25 mg), samt om det är ett förprov eller prov taget 30 resp. 60 min. efter injektion.

Lokal

Testet görs på patientrummet.

Materiel

- PVK
  - NaCl för spolning
  - Inj. Synacthen 0,25 mg/ml, 1 ml
  - NaCl för spädning av Synacthen
  - Vacutainerhållare och swan-lock
  - 3 st gel-rör analys av p-kortisol
  - Några slaskrör
1. Labetiketter

Tillvägagångssätt

- Testet görs då läkare finns att tillgå
- Sätt PVK
- Drag upp 1ml Synacthen (0,25 mg/ml) och späd med 3 - 4 ml NaCl
- Tag förprov p-kortisol
- Ge injektion Synacthen 0,25 mg långsamt iv (4 - 5 minuter).
- Prov för p-kortisol tas igen efter 30 och 60 minuter
- P-Kortisol tas igen efter:
  - 30 min
  - 60 min

Om möjligt ska proverna tas ur blodkärl där injektion ej är given. Proverna för p-kortisol kan lämnas samtidigt till Klinisk kemi efter testets slut.

Uppföljning, utvärdering och revision

Revisionsansvarig SU/Ö ansvarar för uppföljning och utvärdering. Avvikelser hanteras enligt SU:s riktlinjer för MedControl Pro.

Arbetsgrupp

Annika Dotevall VÖL, Catharina Lundgren, VEC, Caroline Torman, sjuksköterska, avd 355 Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra

Innehållsansvar: Annika Dotevall, (anndo2), Överläkare

Granskad av: Georgios Kontogeorgos, (geoko2), Överläkare

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9881-362022085-23

Version: 9.0

Giltig från: 2024-10-21

Giltig till: 2026-10-18